МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLOGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП

“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 27.03.19)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. "Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і націо нальної практики", 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2019

ЗМІСТ

Романенко Є. О., Чаплай І. В.
Становлення та розвиток недержавних закладів вищої освіти в Україні *12*

Бідзюра І. П., Грабовенко Н. В.
Навчальні заклади приватної форми власності в українській системі освіти: історія і сучасність *15*

Головатий М. Ф.
Політико-правова та суспільно-соціальна інституціалізація недержавного сектору вищої освіти в Україні: стан та проблеми вдосконалення *18*

Юлдашев О. Х., Шукюров А.
Договірні відносин у галузі освіти *21*

Лігоцький А. О., Білоус А. О.
Трансформаційні процеси недержавного сектору національної та зарубіжних моделей вищої освіти *26*

Гуменникова Т. Р.
Інвестиції в навчання управлінського та викладацького складу недержавних ЗВО як чинник забезпечення його конкурентоспроможності *30*

Дмитренко Г. А., Головач Н. В.
Питання модернізації недержавної освіти в Україні: змістовний компонент *34*

Вишневський М. В., Діденко С. В.
Інноваційні аспекти викладання у ВНЗ сучасних адміністративно-правових норм діяльності апарату суду *38*

Тітова Н. А.
Стратегія недержавних ЗВО щодо формування інтелектуального потенціалу України в умовах конкуренції на міжнародному ринку освітніх послуг *42*

Мелков Ю. А.
Негосударственное высшее образование: история, перспективы и гуманистические интенции *45*

Сафонова В. Є., Фещенко О. Л.
Вибір конкурентних стратегій у розвитку недержавних закладів вищої освіти на ринку освітніх послуг *48*

Варзарь И. М.
Историолого-субъективные размышления о юбилейном образе МАУП *53*

Попов В. Ж.
Функціонування приватних навчальних закладів в умовах соціальної кризи в Україні у 1917–1920 рр. *57*

Романова Л. В., Романов О. В.
Управління кадровим потенціалом освітніх закладів у контексті розвитку внутрішнього маркетингу *60*

Н. А. ТІТОВА
д-р екон. наук, проф., Донецький інститут МАУП

СТРАТЕГІЯ НЕДЕРЖАВНИХ ЗВО ЩОДО ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Недержавні заклади вищої освіти є найбільш мобільними у підготовці високоосвічених фахівців, які потрібні для впровадження інноваційних розробок, що сприятиме прискоренню економічного розвитку України. Велика їх роль у формуванні української еліти та інтелектуального потенціалу.

Інноваційний напрямок розвитку українського суспільства та його економічної бази вимагатиме змін на ринку робочих місць та у сфері освіти. Необхідно оперативно вносити зміни у навчальні програми у відповідності до вимог ринку праці. Саме відповідність ринку робочих місць і ринку праці свідчитиме про оптимальну взаємодію напрямків освіти та формування економічної бази громадянського суспільства. Такі оперативні зміни у навчальних програмах можливі лише для недержавних вищих навчальних закладів, які завжди були найбільш мобільними. Однак мобільність підготовки високоосвічених фахівців не може реалізуватися без тісної взаємодії ЗВО з Державним Центром зайнятості, на що має звернути увагу Міністерство освіти

З цією метою необхідно принципи пасивного функціонування центрів зайнятості на місцях замінити на активні. Пасивний характер діяльності регіональних центрів зайнятості полягає в тому, що вони лише формують групи безробітних для подальшого навчання на базі різних навчальних закладів. Однак цього недостатньо. Необхідно розширити структуру та функціональні обов'язки центрів зайнятості, створити інноваційний відділ для проведення не тільки досліджень ситуації на ринку праці але й для отримання інформації про ефективність використання підготовлених кадрів, які мають формувати інтелектуальний потенціал країни.

Значний вклад у формування такого потенціалу може внести недержавний заклад вищої освіти, наприклад, Міжрегіональна Академія управління персоналом, яка охоплює усі регіони України. Велике значення може мати робота у напрямку підготовки управлінців — стратегів, формування інтелектуальної еліти. Можна вважати абсолютно реальною підготовку таких кадрів, враховуючи наявні розробки професора Колпакова В. М. [1], який давно вже працює у цьому напрямку і має обґрунтовані рекомендації. Він стверджує, що в Україні немає професійного співтовариства стратегів і відсутня обґрунтована методологія системи стратегічної діяльності в рамках макросистем. Повільно використовується світовий досвід стратегічного управління, не підготовлено експертів, які можуть розуміти концептуально-технологічні основи стратегічної роботи.

Інтелектуальний потенціал країни залежить не тільки від ефективного функціонування системи освіти але й від її спроможності конкурувати на міжнародному ринку освітніх послуг і ринку праці. Однак саме зараз Україні загрожує зменшення такого потенціалу завдяки відпливу найосвіченішої молодої частини інтелектуаль-

ного потенціалу країни. Усім відомі причини такої міграції — це економічні і політичні помилки законодавчої та виконавчої української влади, їх небажання прийняти ідею зміни державного устрою, при якому народ довірятиме владу кандидатам не за ознакою багатства або приналежності до тієї чи іншої партії, а лише найдостойнішим.

На етапі економічних перетворень Україна повинна подолати негативні тенденції в соціальній та політичній ситуації. На наш погляд , вже втрачено той момент, коли під гаслом демократичних перетворень можна було консолідувати широкі верстви населення, мобілізувати їх активність для подолання економічних труднощів. Якщо перетворення в країні дійсно демократичні, вони не повинні були привести до негативного відношення народу до влади.

Усі виборчі кампанії підтвердили, що нічого спільного не мають з демократією ні наші вибори, ні політична система взагалі (ні раніше, ні тепер). Демократія — це уряд з народу, для народу. А чи може народ обрати дійсно гідних, оцінити здібності кожного кандидата? На жаль, ні. Часто долю кандидата вирішують випадкові причини. Історія існування і розпаду СРСР показала, що надто великими можуть бути втрати, коли люди, не маючи критеріїв, обирають тих, хто на протязі п'яти років матимуть владу і навіть своїми рішеннями зможуть знищити весь світ. Саме такі критерії оцінки майбутніх управлінців вищого рівня можуть і зобов'язані розробити науковці.

Українські вчені давно обговорювали питання про необхідність привернути увагу представників законодавчої і виконавчої влади до проблем формування високоефективного трудового потенціалу та інтелектуального потенціалу зокрема. Так у 90-х роках вченими Львівського інституту регіональних досліджень Національної Академії наук України розроблено автоматизовану систему управління АСУ "Трудові ресурси", яку схвалено Кабінетом Міністрів [2]. Однак, згадуючи ті роки, можна здогадатися де саме загубилися такі хороші ідеї. Впровадження цієї системи передбачало досягнення стратегічних цілей: задоволення потреб людини у праці за тією професією, в якій вона реалізує себе повністю у своїй країні та підвищення добробуту народу України. Аналізуючи теперішню ситуацію в країні, можна зробити висновок, що владні структури до цих стратегій ніякого відношення не мали.

Нажаль, і тепер залишаються проблеми економічного розвитку і громадянського устрою, які не можна розв'язати без інноваційного підходу до стратегічного планування як у сфері підготовки управлінців-стратегів так і в економічній сфері. Ці питання не можна роз'єднувати.

Таким чином, дослідження результатів підготовки високоосвічених управлінців зі стратегічним мисленням та їх використання (тепер вже за кордоном) дозволяє зробити подвійний висновок: 1. Українські вищі навчальні заклади надають якісну освіту і наших професіоналів добре оцінюють в інших країнах (якщо такі фахівці на міжнародному ринку праці знаходять роботу за спеціальністю); 2. Відплив з України висококваліфікованих кадрів працездатного віку підготовлених для реалізації їх здібностей на благо своєї батьківщини (якщо такі фахівці влаштовуються обслуговувати багатих мешканців інших країн) свідчитиме не про недоліки у роботі наших ЗВО, а про великі проблеми у всіх сферах життя , у першу чергу, їх економічних та політичних аспектів [3]. Тобто, рекомендації за результатами роботи конференції мають бути комплексними.

Рекомендації

Доцільно рекомендувати інноваційний підхід до організації діяльності недержавних вищих закладів освіти. Для цього конференція може звернутися до Міносвіти з пропозицією про створення комісії, у склад якої включити представників недер-

жавних ЗВО, Центру зайнятості та підрозділу Міносвіти. В задачі комісії включити наступне:

1. Розроблення рекомендації щодо визначення переліку недержавних закладів вищої освіти, яким Міністерство може доручити підготовку управлінців-стратегів. За основу взяти відповідний проект професора Колпакова В.М.
2. Звернутися з пропозицією до Кабінету Міністрів України щодо створення інноваційного підрозділу в структурі Центра зайнятості, який, працюючи у тісному контакті з недержавними закладами вищої освіти, може досліджувати ринок праці та ринок робочих місць з метою виявлення змін у потребах економіки країни у професіоналах вищого рівня управління.
3. Комісія також може зробити аналіз можливостей для створення в Україні системи профорієнтації і профвідбору кадрів, що дозволить допомагати учням середніх навчальних закладів визначитися з майбутньою професією і у подальшому закріпитися за вищим навчальним закладом і по закінченню його буде мати направлення на роботу.

Впровадження розроблених рекомендацій в життя дозволить кардинально змінити стосунки між молодими людьми і недержавними закладами вищої освіти а також між населенням і владою.

Джерела

1. Колпаков В. М. Концептуально-технологічні основи розвитку стратегічного мислення / Вісник післядипломної освіти. Зб.наук.праць / Ун-т менедж. Освіти НАПН України. — К.: Атопол, 2014. С. 62–76.
2. Тітова Н. А. Трудовий потенціал і його реалізація в умовах формування регіональних ринків праці (питання теорії та практики) / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Львів, 1996. 48с.
3. Оболенська Т. Є. Вплив міжнародної фінансово-економічної кризи на європейську та українську вищу освіту . “Вчені записки”, Збірник КНЕУ № 12, 2010. — 308 с. С. 252—264.